

แนวทางการเลือกใช้สถิติเพื่อการวิจัย

ควรพิจารณาถึง

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา (ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง)
3. การแจกแจงของข้อมูล
4. ระดับและประเภทตัวแปรที่ต้องการศึกษา
5. ข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ

ประเภทสถิติ

บรรยาย

nominal
ความถี่
ร้อยละ
mode

ordinal
ความถี่
ร้อยละ
mode
median
percentile

interval/ratio
ความถี่
ร้อยละ
mode
median
mean
percentile
SD, S²
Ku, Sk
Max, Min

อนุมาน

จุดมุ่งหมายเพื่อ

ศึกษาความสัมพันธ์

ตัวแปรทำนาย

มี

regression
analysis

ไม่มี

correlation
analysis

เปรียบเทียบความแตกต่าง

ความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ย

ความแตกต่าง
ของความแปรปรวน

F-test
Brown and Smythe's test
Levene's test
Baetlett's test

parametric

ตัวอย่าง 1 กลุ่ม

one-sample
t-test

ตัวอย่าง 2 กลุ่ม

เป็นอิสระ

independent
samples t-test

ไม่เป็นอิสระ

paired samples
t-test

ตัวอย่าง
มากกว่า 2 กลุ่ม

เป็นอิสระ

ANOVA

ไม่เป็นอิสระ

ANOVA
repeated
measurement

nonparametric

ตัวอย่าง 2 กลุ่ม

เป็นอิสระ

Wilcoxon sign
ranks test

ไม่เป็นอิสระ

Wilcoxon-Mann-
Whitney test

ตัวอย่าง
มากกว่า 2 กลุ่ม

เป็นอิสระ

Kruskal-Wallis

ไม่เป็นอิสระ

Friedman

แนวทางการเลือกใช้สถิติวิเคราะห์ตัวแปรพหุ

ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (linearity)
2. การแจกแจงข้อมูลเป็นแบบ Multivariate normal distribution
3. ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนร่วม (homogeneity of covariance)

ชนิดของการวิเคราะห์ตัวแปรพหุ

1. Interdependence techniques

เป็นการวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มตัวแปรและหาข้อสรุปตัวแปรเหล่านั้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างตัวแปร

- 1.1 Factor analysis
- 1.2 Correspondence analysis
- 1.3 Multidimensional scaling
- 1.4 Cluster analysis

2. Dependence techniques

เป็นการวิเคราะห์ที่ประกอบด้วยชุดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามหรือชุดของตัวแปรตาม

- 2.1 Multiple regression analysis
- 2.2 Multiple discriminant analysis
- 2.3 Multivariate analysis of variance
- 2.4 Canonical analysis
- 2.5 Conjoint analysis

3. Interrelated dependence techniques

เป็นสถิติในชุด Structural Equation Modeling (SEM) ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เป็นการประมาณค่าความสัมพันธ์ของชุดตัวแปรโดยตัวแปรตามในชุดหนึ่งจะเปลี่ยนเป็นตัวแปรอิสระในอีกชุดหนึ่ง

- 3.1 SEM: Testing a structural model
- 3.2 SEM: Confirmatory factor analysis

4. Multilevel techniques

หรือที่รู้จักทั่วไปคือ “การวิเคราะห์ตัวแปรพหุระดับ (multilevel analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสังคมที่มีลักษณะเป็นหน่วยย่อยของหน่วยสังคมที่ใหญ่กว่าและซ้อนกันอยู่เป็นระดับ

- 4.1 Hierarchical linear model (HLM)
- 4.2 Multilevel SEM